

Érkez: 2025.07.10.
Előadó: [Handwritten signature]
Cs: [Handwritten signature]

CSONGRÁD-CSANÁD VÁRMEGYEI KORMÁNYHIVATAL

Erhard Gyula
polgármester úr
útján

Csanytelek Község Önkormányzat
Képviselő-testülete
részére

Csanyteleki Polgármesteri Hivatal 6647 Csanytelek, Volentér János tér 2.	
Érkez: 2025. JÚL 10.	Iktatószám: CS/217-7/2025
Előszám:	Melléklet(db):
Előadó: [Handwritten signature]	

Iktatószám: CS/B01/05799-1/2025.

Tárgy: törvényességi felhívás

Ügyintéző: dr. Kárpáti Tibor

Tel.: 62/680-472

Tisztelt Polgármester Úr!
Tisztelt Képviselő-testület!

A Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium által kiadott, a fővárosi és vármegyei kormányhivataloknak a helyi önkormányzatok törvényességi felügyeletével kapcsolatos 2025. évi ellenőrzési munkatervéről szóló államtitkári utasításnak megfelelően a Csongrád-Csanád Vármegyei Kormányhivatal (a továbbiakban: Kormányhivatal) törvényességi felügyeleti jogkörében eljárva 2025. évben megvizsgálja a **helyi önkormányzatok szervezeti és működési szabályzatáról szóló rendeleteit (a továbbiakban: SZMSZ).**

I.

A céllenőrzés keretében feltárt jogsértések orvoslása érdekében - Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 134. § (1) bekezdésében biztosított jogkörömben eljárva - **Csanytelek Község Önkormányzat Képviselő-testületének az önkormányzat szervezeti és működési szabályzatáról szóló 14/2015. (XI. 27.) önkormányzati rendeletét (a továbbiakban: Rendelet) érintően a következő törvényességi felhívással élek.**

1. Polgármester döntési jogköre határozatképtelenség vagy határozathozatal hiánya miatt
Az Mötv. 68. § (2) bekezdése kimondja, hogy „Amennyiben a képviselő-testület – **határozatképtelenség vagy határozathozatal hiánya miatt** – két egymást követő alkalommal ugyanazon ügyben nem hozott döntést, a polgármester a szervezeti és működési szabályzatban meghatározott ügyben – a 42. §-ban meghatározott ügyek kivételével – döntést hozhat. A polgármester a döntésről a képviselő-testületet a következő ülésen tájékoztatja.”

A Rendelet nem tartalmaz olyan szabályt, amely a fenti jogalkotási kötelezettségnek eleget tesz, ezért ki kell egészíteni az Mötv. 68. § (2) bekezdésének megfelelően a konkrét ügycsoportok meghatározásával.

2. Polgármester döntési jogköre a két ülés közötti időszakban felmerülő, halaszthatatlan ügyekben

Az Mötv. 68. § (3) bekezdése rendelkezik arról, hogy „*A polgármester a képviselő-testület utólagos tájékoztatása mellett, a 42. §-ban meghatározott ügyek kivételével **dönthet a két ülés közötti időszakban felmerülő, halaszthatatlan** – a szervezeti és működési szabályzatban meghatározott – a képviselő-testület hatáskörébe tartozó önkormányzati ügyekben.*”

A Rendelet nem tartalmaz olyan szabályt, amely a fenti jogalkotási kötelezettségnek eleget tesz, ezért ki kell egészíteni az Mötv. 68. § (3) bekezdésének megfelelően a konkrét ügycsoportok meghatározásával.

3. Az önszerveződő közösségek meghatározása

Az Mötv 53. § (3) bekezdése alapján „*A képviselő-testület szervezeti és működési szabályzatában határozza meg, mely önszerveződő közösségek képviselőit illeti meg tevékenységi körükben tanácskozási jog a képviselő-testület és bizottsága ülésein, továbbá azoknak a fórumoknak a rendjét (község-, várospolitikai fórum, városrész tanácskozás, falugyűlés stb.), amelyek a lakosság, az egyesületek közvetlen tájékoztatását, a fontosabb döntések előkészítésébe való bevonását szolgálják. Ezek állásfoglalásáról és az ott felmerült kisebbségi véleményekről tájékoztatni kell a képviselő-testületet.*”

A Rendelet 9. § (5) bekezdés c) pontja szerint „*A képviselő-testület ülésére szóló meghívó és az ahhoz csatolt előterjesztések (...) a tanácskozási joggal bíró önszerveződő közösségek (helyben működő civil szervezetek) képviselői részére (...) való eljuttatása az (1) bekezdésben írtak szerint történik.*”

A Rendelet **fenti bekezdése** sérti a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 2. § (1) bekezdésében foglalt azon rendelkezést, miszerint a jogszabálynak a címzettek számára egyértelműen értelmezhető szabályozási tartalommal kell rendelkeznie, mert nem határozza meg, hogy **melyek pontosan azok az önszerveződő közösségek**, amelyek képviselői tanácskozási joggal rendelkeznek.

4. A rendelet polgármester általi kihirdetése

Az Mötv. 51. § (2) bekezdése értelmében a rendelet kihirdetéséről a jegyző gondoskodik.

Erre tekintettel jogszabálysértő a Rendelet 10. § (1) bekezdés gd) pontjának azon rendelkezése, amely **az ülés vezetőjének** jogai és kötelezettségei között szabályozza az önkormányzati rendelet kihirdetését, továbbá a 19. § (4) bekezdésének azon előírása, amely szerint a rendeletet **a polgármester hirdeti ki.**

A fentiekre figyelemmel szükséges ezen rendelkezéseket módosítani, a jogszabálysértés megszüntethető, ha a szabályozás a rendelet tartalmának ismertetését foglalja magába „kihirdetés” helyett.

5. Ideiglenes bizottsággal kapcsolatos rendelkezés

Az Mötv. 57. § (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy *„A képviselő-testület szervezeti és működési szabályzatában határozza meg bizottságait, a bizottságok tagjainak számát, a bizottságok feladat- és hatáskörét, működésük alapvető szabályait. (...)*

A bizottság tagjává nem önkormányzati képviselő tag is választható. A nem önkormányzati képviselő tag jogai és kötelezettségei a bizottság ülésein megegyeznek az önkormányzati képviselő bizottsági tag jogaival és kötelezettségeivel.”

A Kúria Köf.5.009/2023/3. számú határozatában elvi élel kimondja:

1. A képviselő-testület ideiglenes bizottság létrehozása esetén először a szervezeti és működési szabályzatát köteles módosítani. Az önkormányzati rendelet csak önkormányzati rendelettel módosítható, egészíthető ki.

2. A szervezeti és működési szabályzat módosítását nem előzheti meg a bizottság megalakításáról és a bizottság tagjainak megválasztásáról szóló határozat meghozatala.

A közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény 146. § (5) bekezdése szerint a Kúria határozata mindenkre nézve kötelező.

A Rendelet 22. § (5) bekezdése alapján a képviselő-testület *„erre irányuló határozatában”* hoz döntést az ideiglenes bizottság felállításáról, a megszűnéséről pedig *„határozat hozatal nélkül”*.

A Rendelet 22. § (5) bekezdése részletesen szabályozza azt is, hogy a képviselő-testület miről dönt *„az ideiglenes bizottság létrehozásakor számozott határozatban”*.

A Kúria hivatkozott határozatára figyelemmel fenti rendelkezéseket szükséges felülvizsgálni és módosítani.

6. Különbbségtétel önkormányzati képviselő és nem önkormányzati képviselő bizottsági tagok között

Az Mötv. 57. § (1) bekezdése kimondja, hogy *„A nem önkormányzati képviselő tag jogai és kötelezettségei a bizottság ülésein megegyeznek az önkormányzati képviselő bizottsági tag jogaival és kötelezettségeivel.”*

Az Mötv. 37. § (1)-(2) bekezdésére figyelemmel ki kell jelölni az SZMSZ-ben azt a bizottságot, amely az összeférhetetlenséggel kapcsolatos feladatokat látja el.

A Rendelet 23. § (1) bekezdése az Ügyrendi Bizottság (a továbbiakban: Bizottság) jogkörei között meghatároz és megkülönböztet olyan feladatokat, amelyeket csak a Bizottság képviselői megbízással rendelkező tagjai látnak el (titkos szavazás lebonyolítása; választás, kinevezés és vezetői megbízás adása esetén a szavazás lebonyolítása) és amit „teljes bizottságként” lát el.

A Rendelet 25. § (2) bekezdése előírja, hogy *„A képviselő-testület a polgármesteri tisztség betöltésére vonatkozó összeférhetetlenségi, méltatlansági, fegyelmi és kártérítési felelősségre vonási eljárás lefolytatására a képviselő-testület Ügyrendi Bizottsága képviselői megbízással rendelkező tagjait bízta meg, a jegyző közreműködésével.”*

Figyelemmel arra, hogy a fenti rendelkezések különböző jog- és feladatkörökkel ruházzák fel a Bizottság önkormányzati képviselő és nem önkormányzati képviselő tagjait, így azok jogszabálysértőek, a hivatkozott feladatok ellátását is a „teljes” Bizottsághoz szükséges delegálni.

7. Jegyző helyettesítésére vonatkozó szabályozás

Az Mötv. 82. § (3) bekezdése szerint *„A jegyzői és az aljegyzői tisztség egyidejű betöltetlensége, illetve tartós akadályoztatásuk esetére – legfeljebb hat hónap időtartamra – a szervezeti és működési szabályzat rendelkezik a jegyzői feladatok ellátásának módjáról.”*

A Rendeletet megvizsgálva megállapítottam, hogy az csak a jegyző tartós akadályoztatása esetéről rendelkezik (Rendelet 27. § (3) bekezdés), a jegyzői és aljegyzői tisztség egyidejű betöltetlensége esetére vonatkozóan azonban nem tartalmaz szabályt.

A fentiekre figyelemmel szükséges a Rendeletben szabályozni a jegyzői (és az aljegyzői) tisztség (egyidejű) betöltetlensége esetére is a jegyzői feladatok ellátásának módját.

II.

Az Mötv. 133. § (3) bekezdése alapján szakmai segítségnyújtás keretében hívom fel szíves figyelmét a Rendeletben fellelhető csekélyebb súlyú hibák, jogi anomáliák kijavításának szükségességére.

1. A Rendelet 8. § (3) bekezdés második mondata rögzíti, hogy *„Amennyiben a képviselő-testület napirendjére vett tárgykör, vagy más önkormányzati érdek indokolja, úgy a képviselő-testület ülése az önkormányzat székhelyén kívülre is összehívható.”*

A Kúria Köf.5.036/2012/6. számú döntése szerint az ülés helyszínének meghatározását oly módon kell térben szabályozni (pl. szomszédos település), hogy az biztosíthassa a képviselő-testületi működés nyilvánosságát, azaz a választópolgár számára az ülés helyszíne jelentősebb megterhelés nélkül is elérhető legyen.

Fentiekre tekintettel javasolt a Rendelet 8. § (3) bekezdés második mondatának garanciális szabályokkal – lakosság megfelelő időben való, előzetes tájékoztatása, helyszín megközelítésének biztosítottága tekintetében – történő kiegészítése.

2. A Rendelet 17. § (2) bekezdés g) pontja szerint *„Egyszerű szótöbbségű szavazással, számozott határozat hozatala nélkül történik (...) az ülésen hangfelvétel, videó felvétel készítésének engedélyezése.”*

A nyilvános képviselő-testületi, bizottsági üléseken történtek, az azokról készült jegyzőkönyvek, felvételek **közérdekű, illetve közérdekből nyilvános adatnak** tekintendők, melyeket bárki megismerhet. Az Alkotmánybíróság több határozatában - 19/1995. (III. 28.) AB és 57/2000. (XII. 19.) - hangsúlyozta, hogy a nyilvános ülésen bárki az ott jelenlévő más személyek külön engedélye nélkül is készíthet felvételt a képviselő-testület tanácskozásáról, képviselők megnyilatkozásairól.

A vonatkozó AB döntések idején hatályos önkormányzati törvény 2. § (1) bekezdésében meghatározott „széleskörű nyilvánosságot teremtve” alapelvénél körébe beletartozik a kép- és hangfelvétel készítésének joga is, valamint az, hogy a kép- és hangfelvétel készítését a nyilvános képviselő-testületi, illetve bizottsági üléseken résztvevő személyek **eltérni kötelesek** (az adatvédelmi biztos 231/A/2006-6. ügyszámú állásfoglalása).

Fentiekre figyelemmel a nyílt képviselő-testületi ülésen a hangfelvétel és videófelvétel készítése nem a képviselő-testület engedélyétől függ, így az erre vonatkozó rendelkezést indokolt hatályon kívül helyezni.

3. Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Áht.) 10. § (5) bekezdése alapján a „A költségvetési szerv szervezetét, feladatai ellátásának részletes belső rendjét és módját szervezeti és működési szabályzat állapítja meg. A szervezeti egységekre vonatkozó szabályokat a költségvetési szerv szervezeti és működési szabályzatában vagy a szervezeti egységek ügyrendjében, a gazdálkodás részletes rendjét belső szabályzatban kell meghatározni.”

Az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Ávr.) 13. § (1) bekezdése meghatározza a költségvetési szerv szervezeti és működési szabályzatának tartalmát.

A jogszabályszerkesztésről szóló 61/2009. (XII. 14.) IRM rendelet 18. § (1) kimondja, hogy „A jogszabály tervezete jogszabályra vagy annak rendelkezésére akkor hivatkozhat

a) más jogszabály,

b) más jogszabály és szerkezeti egysége,

c) a hivatkozást tartalmazó jogszabály vagy

d) a hivatkozást tartalmazó jogszabály szerkezeti egysége

tételes megjelölésével (a továbbiakban: merev hivatkozás), ha rugalmas hivatkozás nem alkalmazható.”

A Rendelet 28. §-a részletes szabályokat állapít meg a Csanyteleki Polgármesteri Hivatal szervezeti felépítésével, feladataival összefüggésben. A vizsgálat során megállapítottam, hogy ezen rendelkezések között több olyan előírás is található, amelyeknek az Áht. és az Ávr. fent hivatkozott szabályaira tekintettel nem a képviselő-testület, hanem a polgármesteri hivatal – mint költségvetési szerv – SZMSZ-ében kell szerepelnie. Továbbá rendszeresen előfordul, hogy a Rendelet 28. §-ában a polgármesteri hivatal SZMSZ-ében foglaltakra történik merev hivatkozás, amely ellentétes a Jszt. 18. § (1) bekezdésében foglaltakkal.

Fentiekre tekintettel a Rendelet 28. §-ában foglaltakat indokolt felülvizsgálni és módosítani.

Kérem Tisztelt Polgármester Urat, hogy a törvényességi felhívásban foglaltakat a Képviselő-testület elé terjeszteni, megvizsgálni, és az annak alapján tett intézkedésről a Kormányhivatalt legkésőbb 2025. augusztus 15. napjáig a Törvényességi Felügyeleti Írásbeli Kapcsolattartás (TFÍK) rendszerben tájékoztatni szíveskedjék.

Szeged, *időbélyegző szerint*

Tisztelettel:

dr. Salgó László Péter
főispán

A dokumentum elektronikus aláírással hitelesített.
Dátum: 2025.07.09 17:08:27
Csongrád-Csanád Vármegyei KH
Kiadmányozta: dr. Salgó László Péter

A dokumentum elektronikus aláírással hitelesített.
Dátum: 2025.07.10 09:11:26
Csongrád-Csanád Vármegyei KH
Kiadmányozta: TFÍK TFÍK